

νοτιοανατολικού ούριου ανέμου, ἡ ἀναχώρησις ἀπεφασίσθη τὴν 15 Ἰουνίου, ἐπειδὴ δὲ καύσων ἦτο ὑπερβολικὸς, αἱ προπαρασκευαί ἐγένοντο ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, κατὰ δὲ τὴν ἐβδόμην καὶ ἡμίσειαν τὰ πάντα ἦσαν ἑτοιμα. Ὁ **Pilâtre de Rozier** ἀνέβη ἐπὶ τοῦ ἐξώστου μετὰ τοῦ **Romain**, ἀπωθὼν δὲ τὸν μαρκήσιον **de la Maisonfort**, ὅστις τὸν ἠκολούθει, «Δὲν εἴμεθα βέβαιοι, εἶπεν, οὔτε περὶ τῆς μηχανῆς οὔτε περὶ τοῦ καιροῦ». Πυροβολισμοὶ ἀνήγγειλαν τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεως. Ἡ ἀνάβασις ἐγένετο μεγαλοπρεπής. Τὸ ἀερόστατον ὑψώθη καθέτως εἰς τὸ μέγιστον αὐτοῦ ὕψος, ὑπολογισθὲν εἰς 600 ὄργυιās, μετὰ ταῦτα δὲ διηυθύνθη πρὸς βορρᾶν μέχρι σημείου κειμένου ὑπεράνω τῆς ῥηγιμῆος τῆς **Crèche**, τότε δὲ βεῦμα τῶν ἀνωτέρων στρωμάτων τοῦ ἀέρος, ὅπερ εἶχον προῖδει οἱ πρακτικοὶ τοῦ πορθμοῦ ναῦται, ἐπανέφερον αὐτὸ ἥνεμα πρὸς τὴν γῆν.

Ἐν τέταρτον εἶχε παρέλθει ἀφ' οὔτου τὰ συγκρατοῦντα τὴν ὄλην μηχανὴν σχοινία εἶχον λυθῆ, πάντων δὲ τὰ βλέμματα καὶ αἱ εὐχαὶ ἐστρέφοντο πρὸς τοὺς ἀεροπόρους, ὅτε αἱ ἔντρομοι κραυγαὶ τοῦ περιστώτου πλήθους κατέδειξαν αἴφνης φοβερὸν δυστύχημα. Τὸ ἀερόστατον ἐκινήθη, ἡ δὲ ἐπισυμβῆσα πτώσις αὐτοῦ γενικὴν ἐνεποίησε φρίκην καὶ κατὰπληξιν.

Ἀδύνατον εἶναι να περιγράψωμεν τὴν ταχύτητα, μεθ' ἧς κατεκρημνίσθησαν ἀπὸ τοῦ ἀέρος ὁ ἐξώστης καὶ οἱ ἐπ' αὐτοῦ δυστυχεῖς ἀεροναῦται. Ὁ ὀφθαλμὸς ἠδυνάτει νὰ παρακολουθήσῃ τὴν ἀδιαλείπτως αὐξάνουσαν αὐτὴν ταχύτητα. Τρόμος κατέλαβεν τοὺς θεατὰς οὐδὲν δυναμένους νὰ σκεφθῶσι, καθότι τὸν νοῦν αὐτῶν συνετάραττε τὸ ἀποτρόπαιον τῆς σπαραξικαρδίου σκηνῆς.

Ἀροῦ παρήλθεν ἡ πρώτη ἐντύπωσις, πλείστοι ἄνθρωποι ἐλπίζοντες νὰ βοηθήσωσι τοὺς δυστυχεῖς ἀεροναῦτας, ἔτρεξαν ἀπνευστὶ εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ **Vimereux**, μίαν λεύγαν ἀπέχουσαν ἀπὸ τοῦ σημείου τῆς ἀναχωρήσεως. Ἀλλὰ φεῦ! τί εἶδον; . . . Ὁ **Pilâtre**, συντριβείς κατὰ τὴν πτώσιν, εἶχεν ἤδη ἐκπνεῦσαι! Ὁ **Romain**, μυρίουσ ἐχων μώλωπας, ἔζησεν ὀλίγας ἔτι στιγμάς!

Οὕτως ἀπέθανον ὁ **Pilâtre de Rozier** καὶ ὁ **Romain**. Ὁ **Pilâtre** ἦτο μόλις εἰκοσιεπταετής. Γεννηθεὶς ἐν Μετς τῇ 30 Μαρτίου 1756, ἤλθε νεώτατος ὢν εἰς Παρισίους, ἐνθα ἔγινε γνωστὸς μετ' οὐ πολλὸν διὰ τὸν ὑπέμετρον αὐτοῦ πρὸς τὴν ἐπιστήμην ἔρωτα. Ἡ πρώτη αὐτοῦ δι' ἀερόστατου ἀνάβασις κατέστησεν αὐτὸν πασίγνωστον.

Ἄτυχέστατος μετὰ τὸν **Pilâtre** εἶναι μεταξὺ τῶν μαρτύρων τῆς ἀεροναυτικῆς ὁ Ἰταλὸς κόμης **Zambeccari**.

Ὁ **Zambeccari** ἠθέλησεν ὡς ὁ **Pilâtre** νὰ ἐνώσῃ τὴν μονγολφιέραν μετὰ τοῦ δι' ὑδρογόνου ἀερόστατου, δηλαδὴ, ὡς ἐβρέθη ἔκτοτε, τὸ πῦρ μετὰ τῆς πυρίτιδος. Πειραθεὶς πλειστάκις ν' ἀνυψωθῆ ἀπὸ τῆς Βολωνίας, ἀπέτυχε. Ὁ λαὸς τὸν

ἐγλεύασε καὶ τὸν ἀπεκάλεσε παράφρονα καὶ δειλόν. Τὴν 7 Σεπτεμβρίου ὁ ἀτυχῆς **Zambeccari** ἠθέλησε καὶ πάλιν νὰ δοκιμάσῃ τὴν τύχην, καίτοι δὲ περιπλοκαὶ τινεὶ συνέβησαν κατὰ τὴν πλήρωσιν τοῦ ἀερόστατου, ἠναγκάσθη ὁμως ν' ἀναχωρήσῃ, ἵνα μὴ λιθοβοληθῆ ὑπὸ πλήθους ἐμπαθοῦς.

«Ἡ ἀμάθεια καὶ ὁ φανατισμὸς, λέγει οὐχὶ ἄνευ πικρίας ὁ Ἰταλὸς ἀεροναῦτης, μετ' ἠνάγκασαν νὰ ὑψώσω τὸ ἀερόστατον».

Μετὰ πολλὰς ἀργοπορίας καὶ ἐνδοιασμοὺς ὁ ἀεροναῦτης κατέλιπε τὴν γῆν περὶ τὸ μεσονύκτιον.

«Ἀποκεκμηκὸς, λέγει ὁ **Zambeccari**, καὶ οὐδὲν γευθεὶς δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, ἔχων δὲ τὰ χεῖρῃ πικρὰ καὶ τὴν ψυχὴν πλήρη ἀθυμίας, ὑψώθη οὐδὲν ἐλπίζων, ἀλλὰ πεπεισμένος ὅτι ἡ σφαῖρά μου, ἣτις εἶχε φθαρῆ ἐκ τῶν διαφόρων μετακομίσεων, δὲν ἠδύνατο νὰ με φέρῃ μακρὰν».

Τὸν **Zambeccari** συνόδευον δύο πιστοὶ αὐτοῦ φίλοι, ὁ **Andreoli** καὶ ὁ **Grassetti**. Καθήμενοι ἐν τῷ σκάφει ἐν μέσῳ τοῦ σκότους, ὑπέφερον πολὺ ἐκ τοῦ ψύχους. Κατὰ τὰς δύο τῆς πρωίας, ἐνόμισαν ὅτι ἤκουον τὴν βοὴν τῆς θαλάσσης, ἀλλ' ἡ νύξ ἦτο τοσοῦτον ζοφερά, ὥστε δὲν ἠδυνήθησαν κἄν νὰ παρατηρήσωσι τὸ βαρόμετρον. Μετὰ μιᾶς ὥρας ἀνησυχίαν, εἶδον ὅτι ἐκρέμαντο ὀλίγα μόνον μέτρα ὑπεράνω τῶν κυμάτων τῆς Ἀδριατικῆς. Οἱ ἀεροπόροι, βίβαντες τότε τὸ ἔσμα τοῦ σκάφους, ὑψώθησαν εἰς τὰ ὑψηλὰ στρώματα, ὅπου κατέλαβεν αὐτοὺς ὑπερβολικὸν ψύχος. «Ἡ σθανόμην λιποθυμίαν, λέγει ὁ **Zambeccari**, καὶ μοὶ ἐπῆλθε τρομερὸς ἐμετός. Ὁ **Grassetti** ἔπαθεν αἰμορραγίαν τῆς ρινῆς, ἀμφοτέροι δὲ εἶχομεν τὴν ἀνοπνοὴν βραχέειν καὶ πίσιν εἰς τὸ στῆθος».

Περὶ τὸν ὄρθρον τὸ ἀερόστατον ἐπανέρχεται καὶ πάλιν εἰς χαμηλότερα μέρη. Ὁ **Zambeccari** βλέπει μακρόθεν ἀκτὴν εἰς τὸν ὀρίζοντα, ἀλλὰ τὰ βεῦματα τοῦ ἀέρος τρέπονται αἴφνης καὶ τὸν ὠθοῦσι καὶ πάλιν πρὸς τὴν θάλασσαν, δηλαδὴ πρὸς τὴν ἀγωνίαν καὶ τὸν τάφον! Ἀλλ' ἰδοὺ φαίνονται πλοῖα, πλὴν τὸ ἀερόστατον ὀλίγον εἶναι εἰς ἔτι γνωστὸν καὶ ἐμπνέει φόβον· τὰ πλοῖα ἀπομακρύνονται ἐν σπουδῇ. Ἐν τούτοις εἰς τῶν πλοιοῶρων οἰκτερεῖ τοὺς ναυαγοὺς, τὴν δὲ ὀγδόην πρωϊνὴν ὥραν οἱ ἀεροναῦται ἀναβρίχωνται ἐπὶ τοῦ πλοίου αὐτοῦ. Ὁ **Grassetti** μόλις ἀναπνέει, ὁ δὲ **Zambeccari** καὶ ὁ **Andreoli** εἶναι σχεδὸν λιπόθυμοι. Ὁ **Zambeccari** εἶχεν ἐπὶ τῆς χειρὸς τοιαύτας πληγὰς, ὥστε ἐδέησε ν' ἀποκοπῶσι τρία του δάκτυλα.

Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἐτῶν ὁ τολμηρότατος οὗτος ἀνὴρ, περὶ οὗ διάσημὸς τις Ῥώσσος περιηγητῆς εἶπεν ὅτι «τὰ βλέμματα αὐτοῦ εἰς σκέψεις», ἔγινε θύμα τῆς ἰδίας γενναϊότητος. Τὴν 21 Σεπτεμβρίου 1812 τὸ ἀερόστατον τοῦ περιηγήμου ἀεροναῦτου, ἀναγκασθέντος, οὕτως εἶπεν, νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν ὑψοσιν αὐτοῦ, ἀναφλέγε-